

Bir Vakıf Üniversitesindeki Öğrencilerde Kronik Böbrek Yetmezliği Risk Faktörlerinin İncelenmesi

Investigation of Risk Factors for Chronic Renal Failure Among Students at A Foundation University

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/tjdn.51283>

Aynur EKREN ÇAKICI, Nermin OLGUN

Özet

Amaç: Bu araştırma, bir vakıf üniversitesindeki öğrencilerde kronik böbrek yetmezliği risk faktörlerinin incelenmesi amacı ile tanımlayıcı olarak yapıldı. **Gereç ve Yöntemler:** Araştırmanın evrenini Gaziantep ilinde bulunan bir vakıf üniversitesinde 2019-2020 güz döneminde öğrenim gören 6127 öğrenci, örneklemini ise çalışmaya gönüllü olarak katılan 1142 katılımcı oluşturdu. Veri toplama aracı olarak Sosyo-Demografik Özellikler formu ve Fin Diyabet Risk Skoru Ölçeği kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ile bağımsız gruplar arasındaki verilerin karşılaştırılmasında ise t-testi ve One Way ANOVA testi kullanıldı. Gruplu değişkenler arasındaki ilişki ki-kare analizi ile test edildi. **Bulgular:** Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması $20,67\pm 2,08$ yıl, sistolik kan basıncı ortalaması $112,00\pm 12,20$ mmHg, diyastolik kan basıncı ortalaması $71,80\pm 9,32$ mmHg, bel çevresi ortalaması $75,89\pm 11,08$ cm ve kilo ortalaması $64,20\pm 13,50$ kg olarak belirlendi. Araştırmaya katılan öğrencilerin ailede kronik hastalık varlığına göre Fin Diyabet Risk Skoru Ölçeği puan ortalamalarına bakıldığında; ailesinde kronik hastalık olanların puan ortalamasının $11,60\pm 3,10$, olmayanların $10,10\pm 3,30$ olduğu, aralarındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlendi ($p<0,001$). Bekarların evli olanlara göre puan ortalamalarının daha yüksek olduğu, aralarındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlendi ($p<0,05$). **Sonuç:** Araştırmanın sonucunda bel çevresi ve kilo arttıkça kronik böbrek yetmezliğinin risk faktörleri arasında yer alan diyabet gelişiminin arttığı belirlendi. Ailede kronik hastalık varlığının diyabet gelişiminde etkili olabileceği belirlendi. Ailesinde kronik hastalık olan gençlerin yaşam tarzını kronik böbrek yetmezliği risk faktörleri açısından dikkate alarak düzenlemesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Kronik Böbrek Yetmezliği; Findrisk; Diyabet; Hipertansiyon; Öğrenci.

Abstract

Aim: This study was conducted as a descriptive study to analyze the risk factors of chronic renal failure students studying at a foundation university. **Material and Methods:** The population of the study consists of 6127 students, studying at a foundation university in Gaziantep during fall semester of 2019-2020 academic year. The sample of the study consisted of 1142 students who participated in the study voluntarily. Socio-demographic information form and Finnish Diabetes Risk Score were used as data collection tools. In the assessment of data, number, percentage, average and standard deviation were used as descriptive statistical methods. t-test and ANOVA were used in the comparison of data between independent groups. **Results:** The association between paired variables was tested with Chi-square analysis. Average age of the students who participated in the study was found as 20.67 ± 2.08 year, average systolic blood pressure was found as 112.00 ± 12.20 mmHg, average diastolic blood pressure was found as 71.80 ± 9.320 mmHg average waist circumference was found as 75.89 ± 11.08 cm and average weight of the students was found as 64.20 ± 13.50 kg. When the average Finnish Diabetes Risk Score of the students were analysed in terms of the presence of chronic disease in the family, it was found that the average scores of the students who had chronic disease in the family was 11.60 ± 3.10 , while the average scores of the students who did not have chronic disease in the family was 10.10 ± 3.30 and the difference between was found to be statistically significant ($p=0,000$). It was found that single participants had higher score averages than married participants

and that the difference between was statistically significant ($p<0.05$). Conclusion: As a result of the study, it was found that as waist circumference and weight increased, the development of diabetes disease, which is among risk factors of chronic renal failure, also increased. It was found that the presence of chronic disease in the family could be effective in the development of diabetes. The exist of chronic diseases with genetic transition characteristics such as diabetes and hypertension is an important risk factor in the comprise of chronic renal failure. It is recommended that young people with chronic diseases in their family regulate their lifestyle by taking into account the risk factors of chronic renal failure.

Keywords

Chronic Renal Failure; Findrisk; Diabetes; Hypertension; Student.

References

1. Akan, H., İzbırak, G., Tanrıöver, Ö., Kaspar, E., Yıldız, A., Tilev, S. M., ... Vitrinel, A. (2010). Ergenlerde Prehipertansiyon ve Hipertansiyon Sıklığı. *Türk Aile Hek Derg.*, 14(3), 115-123.
2. Akdemir, N. ve Ünsar, S. (2020). Kronik Hastalıklar ve Sorunları. N. Akdemir ve L. Birol (Ed.), *İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı* (s. 253-267). Ankara : Akademisyen Kitabevi.
3. Atasoy, İ., Çolak, H., Akdeniz, Y., Tanrısev, M., Özyurt, B. (2013). Kronik Böbrek Yetmezliğinde Yaşam Kalitesi. *Tepecik Eğitim Hast Derg.*, 23(3), 133-141.
4. Avşar, P., Kazan, E. E., Pınar, G. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıkları ile Obezite ve Kronik Hastalıklara İlişkin Risk Faktörlerinin İncelenmesi. *Yıldırım Beyazıt Üni*
5. Bakırezen, M. M. (2016). Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Tip 2 Diyabet Riskinin Belirlenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Doğu Akdeniz Üniversitesi Öğretim ve Araştırma Enstitüsü Beslenme ve Diyetetik ABD, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs.

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)